

MALTA

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta tas-27 ta' Novembru, 2014

Citazzjoni Numru. 177/2012

AB C

Vs

**L-Avukat Simon Micallef Stafrace u l-PL Melissa Anastasi b'digriet
tas-26 ta' Settembru 2012 gew nominati bhala kuraturi deputati
sabiex jirraprezentaw lill-assenti D E B**

Il-Qorti:

Rat ir-rikors li permezz tieghu ir-rikorrenti ippremettiet:

1. Illi r-rikorrenti AB C u l-intimat assenti D E B izzewgu nhar is-sittax (16) ta' Settembru, tas-sena elfejn u tmienja (2008) kif jirrizulta mic-certifikat taz-zwieg anness u mmarkat bhala Dok. COS1;
2. Illi l-kunsens tar-rikorrenti kien inkiseb b'qerq dwar kwalita` tal-parti l-oħra li tista' mix-xorti tagħha tfixkel serjament il-hajja mizzewga u dan kif ser jigi pruvat fil-mori tal-kawza;
3. Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, jew b'anomalija psikolgika serja li tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg u dan ukoll kif ser jigi pruvat fil-mori tal-kawza;
4. Illi l-intimat izzewweg lir-rikorrenti għal ragunijiet ta' konvenjenza u xejn aktar;
5. Illi għalhekk iz-zwieg bejn il-partijiet huwa null u invalidu fil-ligi.

Talbet li l-intimati jgħidu għaliex din il-Qorti m'għandiex:

- a. Tiddeciedi u tiddikjara li z-zwieg bejn il-partijiet fuq imsemmi kien null u invalidu għall-finijiet u effetti kollha tal-ligi u dan ai termini tal-artikoli 19 (c) u 19 (d) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta u tordna l-komunika ta' l-istess decizzjoni lill-Kummissarju tal-Pulizija u l-Ufficcjal Principali ta' l-Immigrazzjoni.

Bl-ispejjez kontra l-intimat li huwa minn issa ingunt għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici;

Rat illi l-kuraturi deputati debitament notifikati ma pprezentawx risposta u ghalhekk huma kontumaci f'din il-kawza ;

Rat ir-rikors ta' D B C tad-29 ta' Awwissu, 2013, li permezz tieghu talab lill-Qorti tissospendi l-prolazzjoni tas-sentenza u tirrevoka n-nomina tal-kuraturi deputati u tawtorizzah biex jipprezenta risposta guramentata tieghu ;

Rat id-digriet taghha tal-20 ta' Settembru, 2013 li permezz tieghu laqghet it-talbiet b'dan illi D B C kellu jinforma lill-Qorti fejn se jirresjedi f'Malta jew min ser jirraprezentah Malta u jkun awtorizzat li jircievi n-notifiki relattivi.

Rat id-digriet taghha tas-16 ta' Jannar, 2014 li permezz tieghu fuq talba ta' D B ordnat lill-imsemmi rikorrenti jipprezenta r-risposta tieghu fi zmien gimgha ;

Rat ir-risposta guramentata ulterjuri tal-kuraturi deputati ta' D B li permezz taghha eccepew :

1. Illi l-esponenti gew a konjizzjoni tal-fatti kif indikati mill-persuna assenti minnhom rapprezentata u ghalhekkkk qed iressqu din ir-risposta ulterjuri;
2. Ilil mhuwiex minnu li D E B qatt qarraq bl-attrici, kif anqas mhu veru li huwa ghandu xi difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagha, jew li ghandu xi anomalija psikologika serja li ghamlithielu impossibli li jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, u anqas mhu veru li huwa zzewweg ghal ragunijiet ta' konvenjenza;

3. Illi l-istess D E B kien genwin fiz-zwieg tieghu mal-attrici, u kienet l-attrici lil fasslet pjan biex tibghatu barra minn Malta u timblukkah milli jerga' jidhol lura ghar-ragunijiet esposti fl-affidavit hawn anness, u ghaldaqstant certament m'hemm ebda raguni imputabbli lil D E B li ghandha twassal ghall-annullament taz-zwieg tieghu mal-attrici;

Rat il-lista tax-xhieda tal-kuraturi deputati;

Semghet lix-xhieda illi tressqu ;

Rat id-dokumenti li gew esebiti, il-provi li gew prodotti u l-atti ta' dan il-procediment ;

Semghet it-trattazzjoni tal-avukati difensuri tal-partijiet ;

Rat illi l-kawza thalliet ghas-sentenza ghallum ;

Ikkunsidrat :

Ix-xhieda li giet prodotta

Illi xehdet l-attrici li qalet li ltaqet mal-konvenut fis-sena 2006 f'diskoteka f'Paceville, l-ghada ddecidew li jergu jiltaqghu Bugibba u l-konvenut talabha tixtri l-ikel ghalihom it-tnejn u ghal shabu wkoll. Kien halliha f'dan il-hanut tat-takeaway u hi kellha thallas ghall-ikel kollu. Meta wasal il-konvenut qalilha li kien ghadu kif gej mill-quddiesa u dik il-haga kienet impressjonatha peress li l-ewwel ragel taghha kien Musulman u wara l-

annullament hi kienet saret vicina hafna mar-religjon u ma ratx illi l-konvenut kien persuna normali dak iz-zmien peress li kien daqshekk dedikat lejn Alla, allura kienet hasbet li kienet finalment sabet persuna illi jirrispettaha u li setghet tibni hajjitha mieghu u taghmel familja mieghu . Il-konvenut ma bediex ihalliha wahedha, kien anka jmur maghha meta kienet tkanta u kien ikun maghha meta kienet ser tithallas u jfakkarha biex ma titlaqx minghajr ma tithallas. Wara ftit granet, kien beda jinsisti biex hi tmur tghix mieghu u ma shabu fl-appartament f'Bugibba u hi hekk ghamlet. Meta marret tghix mal-konvenut, shabu bdew jghidulha li kellha thallas il-kera hi peress li kienet Maltija u kienet l-unika wahda b'xoghol u paga fissa u hi hasset li kellha thallas sehmha, speċjalment wara li l-konvenut beda jitlobha l-flus u biex thallas il-kontijiet u l-affarijiet ta' kuljum biex jixtru l-ikel u affarijiet ghall-appartament. F'temp ta' ftit gimghat sabet ruhha tmantni erba` persuni. Anka meta kienu johorgu, kienet tiehu hsieb lill-konvenut u lil shabu u twassalhom minn diskoteka ghall-ohra. Il-konvenut kien jghidilha li kien ihobbha u xtaq illi jghixu hajja ta' familja normali flimkien . Wara ftit iddecidew li jitolqu mill-appartament ta' shabu. Sabu post San Pawl il-Bahar biex il-konvenut ma tantx ikun boghod minn shabu li kienu jghixu Bugibba, San Pawl il-Bahar u l-Qawra u ghalkemm l-attrici qaltlu li kellha l-post taghha Marsascale, il-konvenut ried biss ikun hdejn shabu li kienu l-aktar nies important f'hajtu. Ghal darb' ohra, meta marru jghixu f'dan l-appartament ta' San Pawl il-Bahar, kienet l-attrici biss li kienet thallas ghall-ispejjez kollha. L-attrici hassitha mahbuba mill-konvenut illi kien juza diskors helu hafna maghha, izda peress li kienet ghadha hierga minn zwieg iebes hafna ma' Marokkin, bezghet tghid lill-genituri fir-rigward tal-konvenut, izda minhabba li missierha kien l-aktar bniedem important f'hajjitha, qaltlu li kellha gharus u bdiet tibki u finalment kellha tghid lil missierha li l-gharus taghha kien gej minn Nigerja, izda missierha kien qalilha li ma kinitx problema mbasta kien jirrispettaha u sa dak iz-zmien il-konvenut kien jirrispettaha u ghalhekk iddecidiet li tiehdu d-dar. Meta haditu d-dar, il-konvenut liebes l-ahjar ilbies li kellu, ha l-bibja f'idejh u beda jghid lil ommha u lil missierha 'sir' u 'madam' u ghalhekk rebahhom mal-ewwel. L-attrici kompliet tixhed li l-konvenut ried li hi tohrog tqila b'tarbija tieghu u kien qalilha li jekk ma taghmilx hekk, qatt ma kien ser ikollha tfal. Kellha tiehu hsieb kollox hi f'dan ir-rigward, tmur ghand il-ginekologa u biex kien imur maghha il-konvenut, wara li sar jaf li harget tqila, kien ikollha

targumenta hafna mieghu u kienet tispicca tmur wahedha hafna drabi. Dak iz-zmien bdiet tara li l-karattru tal-konvenut beda jinbidel ghax beda jqatta` hafna aktar hin ma' shabu u ma jmurx maghha ghall-appuntamenti ghand it-tabib jew ghall-laqghat mal-familjari u hbieb taghha. Meta l-attrici xtaqet tibda tghix fl-appartament taghha Marsascalea ghaliex hasset li bdiet tahli l-flus fil-kera, kienet inqalet glieda kbira mal-konvenut peress li ma ridx jallontana ruhhu minn ma shabu. Huma ma kienux mizzewgin, il-konvenut ma kellux permess biex joqghod Malta u ghalhekk fl-ahhar accetta li jmorru jghixu fid-dar taghha Marsascalea meta titwieled it-tarbija. Il-konvenut talab lill-attrici biex iggiblu residence permit biex hu jkun jista' jibqa Malta u dana peress li kienet qeghda tistenna t-tarbija tieghu. Hi hasbet li hu kien genwin u ghalhekk irnexxilha ggiblu r-residence u work permit bil-kundizzjoni li jew jsib xoghol jew inkella jizzewgu. Il-konvenut ma kienx imur ifittex xoghol wahdu u kellha terga` tintervjeni hi biex isiblu xoghol f'lukanda prestigjuza fil-Furjana. Kienet anke xtratlu karozza biex imur ix-xoghol biha izda wara x-xoghol il-konvenut kien imur ghand shabu u kien jigi d-dar tard.

L-attrici kompliet tixhed li dak in-nhar li twieldet it-tarbija kienet wahedha u kellha ssuq l-isptar wahedha minn San Pawl il-Bahar. Wara li ghamelet tnax-il siegha biex twelled it-tarbija, il-konvenut kien gie ghal ghoxrin minuta biss minghajr ma qalilha fejn kien sejjer. Kienu shabha u l-genituri taghha li kienu joqghodu maghha kulljum izda l-konvenut kien jigi u jdum biss tletin minuta bl-iskuza li kien jobghod joqghod gol-isptarijiet. Wara l-isptar marret dritt id-dar taghha Marsascalea u spjegat li f' din id-dar il-konvenut ma kien ikkontribwixxa xejn, l-anqas id-dejn li kienet ghadha qeghda thallas fuqha u affarijiet relatati mat-tarbija bhal tobbu u halib eccetra, kellha thallas kollox hi ghaliex hu kien jghidilha li ma kellux flus u li hi kellha bizzejjed biex thallas kollox hi. Il-konvenut baqa` jmur hdejn shabu u jirritorna d-dar tard bil-lejl ghal habta tas-siegha ta' fil-ghodu meta t-tarbija tkun riegda, ghalhekk bdiet tqatta l-maggoranza tal-hin fid-dar ta' habiba taghha N Bugeja, blokk il-bogħod minn fejn kienet toqghod hi. N kienet omm ta' hamest itfal u għallmitha kollox hi kif tiehu hsieb lit-tarbija. L-attrici xehdet li N pprovat tifthilha ghajnejha diversi drabi dwar il-konvenut, izda hi kienet thobbu hafna u

ghalhekk kienet tiddefendih ma shabha u taghmillu l-iskuzi. Meta t-tarbija kellha madwar tlett xhur, tal-PBS talbuha sabiex terga` tidhol ghal Eurosong Festival u hija accettat. Kellha bzonn lil xi hadd li joqghodilha mat-tarbija, izda l-konvenut qalilha li hu ma kienx jaf kif u li kien ahjar li thalli t-tarbija ma' ommha u hi hekk ghamlet. Kienet jew thalliha ma' ommha jew ma' N jew fid-dar mal-kugini taghha, izda qatt ma kienet thalliha mal-konvenut ghaliex dan qatt ma ried. Wara ftit zmien, il-konvenut rega` beda jtkellem dwar iz-zwieg ghaliex kien ighid li ma kienx tajjeb ghat-tifla taghhom li l-genituri taghha ma jkunux mizzewgin u li kien ser ikollha l-problemi meta tibda l-iskola. Wara hafna diskussjonijiet, l-attrici kkonvinciet ruhha li kien ahjar li tizzewweg lill-konvenut peress li beda jispicca minghajr permessi u kien jista` jibqa Malta biss jekk jizzewgu. Dak iz-zmien l-attrici xehdet li hi u l-konvenut kienu jiggieldu hafna u ghalhekk il-konvenut dam ma kkonvinciha biex jizzewgu, anke peress li l-attrici kienet ghaddiet diga minn esperjenza qarsa fiz-zwieg precedenti taghha. L-attrici xehdet li l-konvenut kien jistmaha hazin, kien jghidilha li ma ridx jidher fil-pubbliku maghha u li kienet "disgrace" ghalih. Kienu biss il-hbieb taghha N u W li kienu jafu kif verament kien jittrattha l-konvenut .

L-attrici kompliet tixhed li wara dan kollu, il-konvenut ikkonvinciha biex jizzewwgu bic-civil u hi ghamlet hekk, anke biex iggiblu l-permessi biex jibqa Malta. Izzewgu fis-sena elfejn u tmienja, dakinhar stess kienu ggieldu izda zzewgitu biex tehles mit-tensjoni ta' permessi ghal-konvenut u bdiet tahseb biex ikollha tarbija ohra mill-konvenut. L-attrici spjegat li minhabba xogholha, gieli kien ikollha ssiefer barra minn Malta fuq xoghol izda l-konvenut qatt ma zamm lit-tarbija . Darba minnhom kienet hallietha ma' N. N kellha bzonn tmur id-dar tal-attrici biex iggib xi hwejjeg ghat-tarbija u skont l-attrici l-konvenut kien ittantaha. Lejn l-ahhar tas-sena elfejn u tmienja, is-sahha ta' missier l-attrici bdiet tmur ghal-aghar u kienu l-ahhar xhur ta' hajtu. L-attrici kienet hadet sehem fil-Eurosong, kienet impenjata hafna u halliet il-problemi taz-zwieg fil-gemb. Kompliet tghid li missierha miet fil-bidu ta' Dicembru. Dak iz-zmien kienet qeghda tiehu hsieb ukoll lil ommha u ddecidiet li tiehu sehem fil-Eurosong u rebhet. Dan kien ifisser li kellha tieqaf tahdem u kienet se tkun minghajr paga. Dak iz-zmien il-konvenut kellu problemi mal-kollegi

tieghu fuq il-post tax-xoghol u fl-ahhar waqaf jahdem u beda jkun id-dar. Haseb li bil-Eurovision huma kienu ser ikunu sinjuri, mentri dan ma kienx il-kaz. Kien jitlobha hamsin euro kull jum biex johrog ma' shabu u biex tevita l-glied kienet taghtihomlu. Kien imur maghha fuq programmi televizivi. Darba minnhom kellu incident bil-karozza u meta marret biex tghinu, sabitu ma mara ohra. Kellhom glieda kbira u darb' ohra kien anke mar ghand ommha u kien hemm mara ohra mieghu u dahlilha suspett li kien qed jara nisa ohrajn, izda ma setghetx tahli energija ghaliex kellha hafna mpenji minhabba li kienet rebhet il-festival tal-Eurosong. F'xi zmien wara l-attrici ndunat bil-karattru veru tal-konvenut u anke ommha kienet fethitilha ghajnejha fuq dan ir-rigward u meta kkonfrontat lill-konvenut, qabdet tibki u qaltlu li z-zwieg taghhom kien falla u hu qalilha li kien se jitlaq u ser imur ghand il-hbieb tieghu. Minn dakinhar il-konvenut kien jigi d-dar fis-sakra u kien jorqod fl-ispere bedroom u ma kienx ikellimha. Kienet hadet lill-konvenut ghand patri, Wied il-Ghajj biex jippruvaw jirrangaw. Meta l-konvenut induna li ma kienx hemm tama ghaz-zwieg taghhom, l-ewwel kien ipprova jikkonvinci lill-familjari tal-attrici illi kien ser jinbidel u meta kien jigi d-dar kien ikun aggressiv verbalment u wkoll fizikament. Meta kienet tirritorna d-dar mix-xoghol, kien jistaqsiha kemm gabet flus maghha d-dar. Eventwalment il-konvenut sar vjolenti, beda jsawwatha u jheddidha b'hajjitha u li se jisraqilha lil bintha. Kellha ghalhekk taghmel rapport mal-pulizija. Eventwalment, darba minnhom l-attrici rceviet sms minghand il-konvenut fejn qalilha li kellu jmur lura f'pajjizu ghax mietlu huh, izda meta ccekjat ma shabu dawn qalulha li ma kien minnu xejn u li huh kien ghadu haj, izda ma qalulhiex fejn kien mar il-konvenut. Hi pprovat iccempillu diversi drabi izda ma rnexxilhiex tintracchah. Wara dakinhar ratu biss darbtejn, darba biex igedded il-passaport u darba ohra talabha tiffirmalu xi karti u hi ffirmatlu ghaliex kienet tibza minnu. Wara li telaq ma setghat tikkuntatjah bl-ebda mod u saret taf mill-bank illi l-konvenut kien hadilha l-flus kollha li kellhom fil-kont bankarju taghhom. Sabet ruhha ta' tlieta u tletin sena li kellha terga` tibda mill-bidu minghajr flus, l-anqas minghand il-gvern, peress li kienet ghada legalment mizzewga mal-konvenut. Indunat li l-konvenut kien jinqeda b'isimha peress li kienet popolari anka meta arab u telaq l-Ewropa.

L-attrici xehdet illi hija ghadha tibza mill-konvenut u tibza li jihdilha lil binthom u l-affarijiet taghha peress li hu mohhu biss fil-flus u ghalhekk xtaqet li tehles minn mal-konvenut u ma tibqax mizzewga mieghu.

Il-Qorti rat ukoll ix-xiehda ta' L G, habib tal-attrici, illi xehed dwar meta l-attrici ghall-ewwel bdiet tohrog mal-konvenut. Hu qal illi meta bdiet tohrog mal-konvenut, hu kien wissa lill-attrici biex toqghod attenta peress li kien jaf bl-esperjenza hazina li kienet ghaddiet minnha fl-ewwel zwieg taghha. Kien iltaqa` mal-konvenut u l-ewwel impressjoni li ha kienet wahda tajba peress li l-konvenut deher ragel tal-affari tieghu u religjuz hafna u ghalhekk kien kuntent meta l-attrici qaltlu li kienet se tizzewweg lill-konvenut, ghaliex haseb li kienet ferhana u finalment sabet lil xi hadd li verament kien ihobbha. L G xehed illi wara z-zwieg u wara l-Eurovision kollox inbidel mill-lejl ghan-nhar. Huwa ra lill-konvenut bhala bniedem differenti. Hu nduna li l-attrici kienet ser tghaddi minn trauma akbar peress illi issa kien hemm it-tifla taghha involuta. Dak iz-zmien, l-attrici kellha disfatta fil-Eurovision, miet missierha li kien kollox ghaliha u issa kien ukoll qed jtkisser iz-zwieg taghha u ma riditx temmen kif il-konvenut irnexxielu jidhaq biha u kulhadd dahhalha f'nassa ghall-iskopijiet tieghu. Darba minnhom l-attrici kienet giet liebsa nuccali tax-xemx f'temp griz u xitwi u nfaqet tibki u qaltlu li l-konvenut kien telaqha u ma kinitx taf fejn kien jinsab u hallieha tfendi wahedha ma binthom. L G xehed li illum –il gurnata l-attrici qed tiehu hsieb lit-tifla wahedha, anka bl-ghajnuna ta' ommha, peress illi l-konvenut sparixxa. L G ghalaq ix-xiehda tieghu billi qal illi l-konvenut dahaq bih u bl-attrici ghax wera wicc b'iehor biex akkwista d-dritt li jibqa joqghod f'Malta u fl-Ewropa.

Illi xehdet ukoll omm l-attrici Marianna C u qalet illi ghall-ewwel hasbet illi l-konvenut kien ragel sew, izda l-opinjoni taghha dwaru nbidlet kif bintha harget tqila bit-tarbija Ebony u dan peress li l-konvenut kien ihalliha wahedha d-dar biex imur johrog mal-hbieb tieghu. Anka meta bintha kienet tkun impenjata bix-xoghol tal-kant, qatt ma ried izomm lil binthom u kien jisfurzaha biex jiehu lit-tifla ghandha. Meta l-attrici kienet issiefer fuq xoghol, it-tifla kienet jew tkun ghandha jew ghand xi kugina jew habiba tal-attrici izda qatt mal-konvenut missierha. Omm l-attrici komplet

tixhed illi l-konvenut kien qalilha li ghalih dak li jigi l-ewwel huwa x-xalar ma shabu u illi jkun mdawwar bit-tfajliet u jixrob u jhallsulu kollox huma u hi kienet ukoll indunat li kien ossessjonat fuq il-flus. Omm l-attrici qalet finalment illi taf illi l-konvenut dahak b'bintha u kkonvinciha biex ikollha tarbija minghandu u biex tizzewgu sabiex hu jkun hieles li jibqa f'Malta u anke fl-Ewropa minghajr problem ta' xejn.

Illi xehdet ukoll N Bugeja, il-habiba tal-attrici u qalet illi meta twieldet it-tifla tal-partijiet Ebony, l-attrici bdiet tqatta l-parti l-kbira tal-gurnata fid-dar taghha peress illi l-konvenut qatt ma kien ikun maghha, dejjem kien ikun ma shabu u jirritorna lura tard bil-lejl jew kmieni fil-ghodu. L-attrici kienet tghidilha li mhux sew li l-konvenut ma kienx jaghtiha flus izda kien ikollha taghtih il-flus hi biex johrog ma shabu. L-attrici kienet tibki maghha spiss, tghidilha li hi mdejqa u gieli wrietha xi tbengil li kien jaghmlilha l-konvenut meta kien isawwatha. Il-konvenut kien jjehu lill-hbieb tieghu d-dar u l-attrici ma kinitx thossha sigura u ghalhekk kienet tmur ghand il-habiba taghha N. Hafna drabi meta kien ikollha ssiefer fuq xoghol kienet thalli lit-tifla maghha peress li l-konvenut kien jirrifjuta illi jzommha hu. N Bugeja xehdet ukoll li darba minnhom il-konvenut kien ipprova jittantha. Kienet qalet lil zewgha u kellha wkoll tghid lill-attrici.

Ikkunsidrat :

Illi l-konvenut xehed illi ma kien minnu xejn li qarraq bl-attrici u illi z-zwieg m'huwiex vizzjat u l-kunsens tieghu ghaz-zwieg ma kien bl-ebda mod vizzjat u l-anqas dak tal-attrici minhabba illi huwa qarraq biha. Hu qal anzi illi hu kien genwin izda l-attrici fasslet pjan biex tibghatu barra minn Malta u timblokkah milli jerga` jidhol lura f'Malta. Huwa pprezenta affidavit bix-xiehda tieghu fejn qal illi wasal Malta fl-2004 u fl-2006 iltaqa mal-attrici Paceville. Skont il-konvenut, kienet l-attrici illi xtaqet tkellmu u fil-fatt kellimha u ghall-habta tas-saghtejn ta' filghodu offriet illi twasslu id-dar bil-karozza taghha u hekk gara. L-ghada wara il-quddies sab lill-attrici tistennih. Staqsietu riedx imur jiekol xi haga maghha u hekk gara. Umbaghad wara li kielu stiedina tmur il-flat tieghu u hi marret hemm

hekk mieghu u qaghdum jikkellmu u jaraw films flimkien. Fl-ahhar qaltlu li kienet mizzewga, izda li ma kienitx ghadha mar-ragel taghha u hu qalilha li kellha tmur lura mar-ragel taghha, izda qaltlu li kienet qeghda tissepara minn mieghu. Skont il-konvenut l-attrici baqghet tmur il-flat tieghu. Hu qalilha biex ma tmurx ghaliex ma kienx sew li kienet qeghda taghmel hekk meta kienet ghadha ma isseparatx minn mal-ewwel ragel taghha, izda l-attrici insistiet li tibqa tmur u kienet anke tmur minghajr ma tghidlu qabel. Biz-zmien, qaltlu li isseparat minn mar-ragel taghha u ghalhekk bdew relazzjoni flimkien. Skont il-konvenut l-attrici kienet tiehu xi drogi. Hu kien jghidilha li ma setghux ikunu flimkien ghaliex hu kien kattoliku u allura irridu jkunu mizzewgin biex jghixu flimkien u kien qalilha illi kellha tiddivorzja minn mal-ewwel ragel taghha. Kien jghidilha ukoll illi ma riedx ikun f'relazzjoni ma mara famuza ghaliex dejjem kienu ser ikunu f'ghajnejn il-pubbliku, izda hi kienet tibqa tigri warajh u tiseducih u ma kienitx taccetta ir-rifjut tieghu. Skont il-konvenut, meta l-attrici ghalqet 29 sena, kellha festa f'gheluq snina, stiednitu, mar u wara il-festa isseducietu u saru intimi. Kienu intimi ukoll f'okkazonijiet ohrain sussegwenti u wara ftit xhur l-attrici qaltlu li kienet harget tqila minghandu u riedet li tiffirma familja mieghu. Qaltlu ukoll illi kellha kawza ta' annullament fir-rigward tal-ewwel zwieg taghha u haditu ghand ommha u missierha. Dan kollu gara fl-2007. Hu kien mar f'pajjizu u informa lill-familjari tieghu li kien qieghed jippjana li jizzewweg tfajla Maltija u jghix maghha f'Malta. Taha ic-cwieviet tal-flat tieghu, qalilha biex tigbor l-affarijiet tieghu u tirritorna ic-cwieviet lis-sid u meta gie lura Malta marret ghaliex u haditu f'dar li kienet kriet f'San Pawl il-Bahar, fejn kienet poggiet l-affarijiet tieghu u bdew jghixu hemm hekk. Il-konvenut xehed illi beda jahli flusu kollha li kien jaqla mill-impjeg tieghu biex ilestu id-dar illi l-attrici kienet xtrat f'isimha f'Wied il-Ghajn. Il-konvenut xehed illi huwa minn flusu kien lesta il-post tal-attrici f'Wied il-Ghajn u wara it-twelid tat-tarbija taghhom hadha hemm hekk b'sorpriza. Dak iz-zmien kien ghadu qieghed jahdem u jhallas it-taxxa regolarment f'Malta. Fis-sena 2008, biddel l-impjeg tieghu u beda jadhem l-Excelsior u ftiehem mal-attrici li meta tottjeni l-annullament mill-ewwel zwieg taghha hi u hu jizzewgu u baqghu jghixu flimkien bhala familja. Finalment l-attrici ottjeniet l-annullament fir-rigward tal-ewwel zwieg taghha u kien ghalhekk illi f'Settembru tal-2008 izzewgu. Ftit wara iz-zwieg kienu marru l-Italja jaraw lill-oht l-attrici hemm hekk, li hija mizzewga Taljan u

kien qaghdu magghom hemm hekk u skont il-konvenut l-attrici kienet ittradietu mar-ragel ta' ohtha, izda kien hafrilha. Skont il-konvenut l-attrici kienet issiefer fuq xoghol, ma setghux jiehdu lit-tarbija magghom u ghalhekk, skont hu, kien jew izomm it-tarbija hu, jew ihallulha mal-familjari, jew hbieb. Skont hu kienet issiefer u tohrog minghajr ma tghidlu u kienet tkun ma irgiel mhux mizzewga, ma omosesswali ukoll u hu kien jaccetta li hi kienet taghmel hekk. Missierha kien marad u sfortunatament miet. Sussegwentement Airraprezentat lil Malta fil-Eurovision ir-Russia u hu kien mar ir-Russia maghha u hallas minn butu. Akienet marret hazin u kienet qisha iggennet u qatt ma kienet tkun id-dar. Kienet tohrog spiss l-aktar nhar ta' Gimgha u nhar ta' Sibt u hu kien ikollu jahseb biex isajjar ghalih u biex jiehu hsieb lit-tifla tagghom. Skont il-konvenut darba minnhom hassu ma jiflahx, telaq mid-dar kmieni, ma sabx lill-attrici id-dar u sabha il-Fuego ma ragel u meta ratu telqet tigr 'il barra. Kienu illettikaw u l-attrici kienet qaltlu illi tohrog ma min trid u li ma kellux dritt ikun jaf fejn ser tkun. Skont il-konvenut l-attrici kienet qeghda tittradih. Huwa kien ghamel erba' xhur minghajr impjeg u sussegwentement sab impjeg iehor. Il-konvenut xehed illi l-attrici qaltlu illi jekk issiefer bhal kuginuha kien jaghmel aktar flus. Insistiet illi jmur jahdem barra minn Malta u darba minnhom qaltlu illi jekk ma isibx dan l-impjeg kienet ser tkeccih mid-dar. Kienu kellmu qassis certu Father Walter flimkien, izda skont il-konvenut l-attrici insistiet li kellu johrog mid-dar jekk ma isibx impjeg barra minn Malta u il-qassis qallu biex jaghmel hekk u ghalhekk sab job f'lukanda l-lzvezzja u skont hu l-attrici kienet hafna kuntenta b'dan il-fatt. Skont il-konvenut l-attrici kienet kuntenta bl-impjeg li kellu l-lzvezzja, kien jibghatilha il-flus u kien jigi Malta ukoll u kien jara lill-attrici u lill-bintu. Skont hu l-attrici talbitu jiffirma karta sabiex tkun tista tiehu lit-tifal l-isptar meta jkollha bzonn u hu iffirma minghajr ma qara ezattament x'kien hemm miktub. Umbaghad f'daqqa wahda l-attrici bdiet tghid illi ma kellhiex aktar bzonn u lanqas bzonn flusu u ma hallietux jara lil binthom aktar. Kienet tirrifjuta ukoll ir-rigali li kien jaghtiha u dan gara tard fis-sena 2012. Skont il-konvenut, l-attrici dejjem kienet tkun taf fejn kien jirrisjedi l-lzvezzja u kienet taf ukoll bin-numru tat-telefon tieghu. Kien jibghatilha il-flus u ir-rigali, izda kienet tibghathomlu lura. Sar jaf illi l-permess ta' resident f'Malta kien gie irtirat u ghalhekk huwa ghandu il-problemi kullimkien fl-Ewropa. Ghandu ukoll problemi biex jivvaggja u jhossu urtat illi l-attrici qeghda tghid illi

izzewwigha ghall-konvenjenza, peress illi hu diga' kien Malta u kien jahdem f'Malta, izda hi keccietu minn Malta sabiex ma jistax ikollu viza peress li ma jahdimx Malta u lanqas ma jista jkollu permess ta' resident peress li qeghda titlob li z-zwieg taghha mieghu jigi annullat. B'hekk qeghda tiddistrugielu hajtu u ma thallihx jara iktar lil bintu. Il-konvenut qal ukoll illi ghandu television, washing machine f'Malta u anke l-ghamara tal-kamra tas-sodda u ghalhekk hi trid tiehu kollox li hu tieghu.

Illi l-attrici xehdet in kontro-ezami u qalet illi l-konvenut kien sab xoghol il-lukanda Excelsior ghaliex kienet irrangatlu hi, kif kienet irrangatlu ukoll biex ikollu il-permess biex jahdem f'Malta u anke biex jirrisjedi f'Malta. L-attrici cahdet illi il-konvenut qatt ikkontribwixxa ghar-repayment tal-loan fuq il-post illi hija xtrat f'isimha f'Marsaskala. Hija xehdet illi kienet xtrat il-post ferm qabel ma iltaqghet mal-konvenut u kull ma kien jonqsu kien ftit ghamara ghax kellha ukoll is-salott u il-kcina kompluta u kull ma xtrat kienet kamra tas-sodda wahda. L-attrici cahdet illi l-konvenut kien ghamlilha xi xoghol ta' tikhil jew zebgha fil-post. Qalet illi dan kien ghamilulha il-habib taghha W Tabone. Il-karozza li kellu il-konvenut xtratielu hi u xtrat l-affarijiet tat-tifla kollha hi. L-attrici xehdet illi tiftakar illi hi u il-konvenut kienu marru jkellmu lil Father Walter, l-Arcipriet ta' Wied il-Ghajn sabiex jippruvaw jirrangaw l-affarijiet ta' bejniethom u qalet illi Father Walter kien qalilha illi kellha titlaq lill-konvenut. L-attrici cahdet ukoll illi qatt talbet lill-konvenut sabiex imur jahdem il-Libya biex jaqla aktar flus u insistiet li ma ghandha l-ebda indirizz ta' fejn joqghod il-konvenut, izda kienet taf li mar jghix l-lzvezja ghaliex kienet tircievi xi karti tal-bank u tal-viza. L-attrici tenniet illi il-konvenut kien jibghatilha messaggi u jghidilha illi qieghed jigri f'postijiet differenti biex jaghmel il-business u jixtri il-karozzi. Hija xehdet li lit-tifla qatt ma baghatilha manteniment. Kien baghatilha xi haga peress li kienet qaltu li kienet ser taghmlilha birthday party. Izda qabel ma bdiet din il-kawza odjerna qatt ma baghatilha rigali lit-tifla u issa wara li hi bdiet il-kawza jibghatilha rigal fil-birthday u fil-Christmas, izda qatt ma jibghatilha manteniment u f'erba' snin kull ma baghat flus kienu xi tlett darbiet, darba ghall-birthday party, darba ohra ghall-iskola u ohra sabiex tixtrilha l-uniformi ghall-iskola. L-attrici xehdet illi kienet ghamlet rapport mal-pulizija illi il-konvenut kien abbanduna id-dar matrimonjali u qatt ma ghamlet rapport kontra il-

konvenut mad-Dipartiment ta' Cittadinanza. L-attrici xehdet illi l-ewwel darba li iltaqghu, il-konvenut kien jaf min hi, illi kienet kantanta famuza. Hija xehdet illi hu ried jizzewweg, illi hu ried illi jkollhom tarbija flimkien u illi kien hu li insista li hi tottjeni l-annullament mill-ewwel ragel li kienet izzewget. Hija qalet illi anke qabel ma harget tqila, il-konvenut kien talabha biex tizzewgu u biex tfittex taghmel l-annullament mill-ewwel zwieg taghha.

Illi xehed Joseph Saliba executive officer mal-Employment Trading Corporation, l-ETC u xehed dwar il-konvenut, illi il-konvenut fil-prezent mhuwiex jahdem f'Malta u li l-ahhar darba li hadem kien fit-12 ta' Lulju 2010 meta huwa ha il-leave mix-xoghol, izda qatt ma irritorna ix-xoghol. Huwa esebixxa dokument f'dan is-sens.

Ikkunsidrat :

Illi l-attrici tikkontendi illi iz-zwieg bejn il-konvenut huwa null u invalidu ghall-finijiet u effetti tal-Ligi ai termini tal-Artikolu 19 (1) (c) u 19 (1) (d) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta.

Ikkunsidrat :

Illi dwar Artikolu 19(1)(c) u cioe' li l-kunsens tal-partijiet inkiseb b'qerq dwar xi kwalita' tal-parti l-ohra li tista' mix-xorti taghha tkixkel serjament il-hajja mizzewga, il-Qorti taghmel referenza ghall-kawza fl-ismijiet Micallef Pierina Vs Bentanfous Amor fejn gie dikjarat li "Kwantu ghal "qerq" .... dan certament hu motiv ta' nullita` tal-ftehim jew tal-kuntratt kif hekk del resto jiddisponi l-Artikolu 981(1) tal-Kodici Civili. L-eghmil doluz pero` ma jista' qatt ikun prezunt u ghandu jigi pruvat (Artikolu 981(2)). Il-qerq irid ikun tali li jkun jista` jbieghed ir-raguni u jeghleb il-volonta`". Imbaghad, permezz tal-kawza fl-ismijiet Sciberras Stephen Vs Av. Francesco Depasquale et nomine gie sostnut ukoll li "Sabiex ikun hemm

nullita` ta` zwieg fuq il-bazi li l-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb b'qerq dwar xi kwalita tal-parti l-ohra li tista' mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga, huwa mehtieg li tali kwalita`:

1. tkun wahda inerenti ghall-persuna u mhux xi att fil-passat;
2. tkun prezenti fil-mument tac-celebrazzjoni taz-zwieg;
3. tkun gravi jew oggettivament jew soggettivament;
4. ma tkunx maghrufa lill-parti l-ohra;
5. tigi mistura frawdolentement sabiex jigi ottjenut il-kunsens maritali; u
6. trid tipprovoka krizi meta tigi skoperta, ghax inkella jitqies li l-izball ma kienx sostanzjali”.

Illi il-Qorti tirrileva fir-rigward ta' dan l-Artikolu, illi l-attrici irnexxielha tipprova illi il-konvenut qarraq biha sabiex ikun jista' jakkwista dak li ried, u cioe' l-freedom of movement f'Malta, kif ukoll fl-Ewropa. L-elementi msemija fil-gurisprudenza hawn citata jirrizultaw bl-aktar mod car fil-kawza odjerna. Il-konvenut qarraq bl-attrici ghaliex qabel ma harigha tqila u qabel ma izzewwigha kien juriha wicc u wara li ottjena dak li ried u cioe' li harget tqila b'tarbija tieghu u li izzewgitu, nehha il-maskra u uriha il-vera wicc tieghu Dan xehdu ukoll xhud indipendenti Ludvic G, li ukoll xehed illi l-konvenut qarraq bih f'dan is-sens, l-ewwel kien juri li hu bniedem religjuz hafna, umbaghad wara li ottjena dak li ried beda johrog jixxala ma shabu, jiehu il-flus tal-attrici, waqaf mix-xoghol u ta ghall-hajja ta' xalar. Finalment abbanduna l-impjieg tieghu u telaq barra minn Malta, b'dan illi abbanduna lill-attrici u lill-bintu u fiz-zmien kollu li kien assenti minn dawn il-gzejjer ma mantnix lill-bintu kif inhu obligat illi jaghmel. Naturalment meta l-attrici saret taf b'dan kollu inholqotilha krizi u il-Qorti tara li ma hemm l-ebda dubbju illi il-konvenut qarraq bl-attrici biex din accettat li jkollha tarbija minghandu u li tizzewgu. Meta

umbaghad akkwista dak li ried, abbandunaha u dana peress illi kellu il-freedom of movement biex jahdem u jivvjagga l-Ewropa kif ried hu. Effettivament fl-istess affidavit tieghu il-konvenut xehed illi skont hu l-attrici irrappurtatu lid-Dipartiment ta-Cittadinanza u issa ghandu il-problemi biex jahdem u jivvjagga fl-Ewropa.

Illi dwar l-Artikolu 19(1)(d) u cioe' li l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, il-Qorti thoss li mill-provi esebiti, ma jirrizultaw l-ebda provi li permezz taghhom jista' jigi stabbilit li l-partijiet ma kellhom dik id-diskrezzjoni necessarja biex jidhlu ghaz-zwieg. Fil-fatt jirrizulta illi l-attrici riedet tizzewweg u kienet taf x'inhu zwieg. Il-konvenut ukoll kien jaf izda uza dan ghall-iskopijiet tieghu. M'hemmx il-provi bizzejjed biex jigi stabbilit li xi hadd mill-partijiet ma kellhomx id-diskrezzjoni necessarja biex jidhlu ghaz-zwieg. Il-partijiet kienu jafu x'inhu zwieg, izda l-attrici giet imqarrqa u il-konvenut ried biss zwieg ta' konvenjenza biex jakkwista il-freedom of movement u xejn aktar.

F'dan l-istadju ssir referenza ghall-kawza fl-ismijiet Atkins Charles Vs Atkins Matilde fejn inghatat spjegazzjoni dettaljata ta' xi jfisser dan l-Artikolu u xi jrid jigi pruvat quddiem din l-Onorabbli Qorti sabiex it-talba attrici tigi akkolta. Fi kliem l-istess Onorabbli Qorti:

“Il-kuncett tad-discretio judicii ma jirrikjediex maturita` shiha u perfetta fuq dak kollu li jirrikjedi z-zwieg, izda konoxxenza shiha ta' dak kollu li jkunu deklin ghalih il-partijiet u cjoe` ghall-obbligi u d-drittijiet konjugali kemm fil-prezent kif ukoll fil-futur. Inltre l-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' affettiva u cjoe` dak kollu li ghandu x'jaqsam ma' l-emozjonijiet u s-sentimenti taghhom fil-konfront ta' xulxin. Jekk xi wahda minn dawn l-elementi hija b'xi mod nieqsa, allura hemm difett tad-diskrezzjoni tal-gudizzju kif rikjest mill-ligi...Il-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' li taghmilhom kapaci jirriflettu fuq l-obbligi, id-dmirijiet u r-

responsabbiltajiet li ggib maghha il-hajja mizzewga u jkunu ghalhekk kapaci jerfghu u jwettqu l-istess matul il-hajja matrimonjali tagghom”.

Illi ssir referenza wkoll ghall-kawza fl-ismijiet Borg Cachia Melanie Vs Borg Joseph “Il-persuna li tat il-kunsens trid tkun qed issofri minn immaturita' affettiva jew semplici njanza. B'dan l-artikolu, il-legislatur ma riedx ifisser semplicement kwalsiasi stat ta' mmaturita' fil-mument li jinghata l-kunsens reciproku, izda dan in-nuqqas tad-discretio judicii huwa kuncett guridiku ntrinsikament marbut mal-kapacita' ta' parti jew ohra fiz-zwieg li taghti kunsens liberu u xjenti taghha ghar-rabta taz-zwieg...Il-gurisprudenza nostrana ssegwi din l-interpretazzjoni - ghalhekk id-difett irid ikun wiehed serju fil-fakolta' kritiko-estimativa tal-parti, difett li wiehed jevalwa u jifhem u jassumi dawk li huma d-drittijiet u dmirijiet essenzjali taz-zwieg, jew li jevalwa u jifhem x'inhu z-zwieg u l-hajja mizzewga”.

In vista tal-gurisprudenza citata aktar 'il fuq u in vista tal-provi migjuba quddiemha li ma jaghtu ebda hjiel dwar xi nuqqas ta' diskrezzjoni da parti tal-partijiet, l-Qorti thoss li m'hemm ebda prova li tista' tinduciha sabiex tasal ghall-konkluzjoni li xi hadd mill-partijiet ma kellux id-discretio judicii sabiex verament jaghti l-kunsens tieghu.

Ghaldaqstant u ghar-ragunijiet kollha fuq imsemmija, il-Qorti qeghda taqta u tiddeciedi din il-kawza billi tilqa t-talbiet attrici u tiddikjara iz-zwieg null u minghajr effett fil-Ligi ai termini tal-Artikolu 19 (1) (c) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta'Malta. Bl-ispejjez kontra l-intimat b'dan illi provvizorjament l-attrici ghandha thallas l-ispejjez konnessi mal-hatra tal-kuraturi deputati f'dan il-kawza.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----